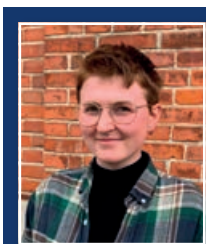

Vegetationsstriber gavner snyltehvepse i roemarken

Vegetationsstribe langs roemarken i juni

Erhvervs-PhD
studerende
Nika Jachowicz,
NBR Nordic Beet
Research

Bladlus kan give store problemer med virus og udbyttetab. Ved at fremme nyttedyr i marken er det muligt at bekæmpe bladlus og spare på kemi.

Snyltehvepse

Snyltehvepse (*inklusive Aphidius sp*) hører til blandt de nyttedyr, der lever af bladlus. De lægger deres æg i bladlusen,

larverne udvikler sig inde i den stadig levende bladlus, hvorefter larverne spiser bladlusen op indefra for til sidst at dræbe bladlusen. Lusen bliver omdannet til en mumie (*Foto 1*), og når snyltehvepsen er voksen, bider den hul i mumien og kravler ud. Mumier er nemme at genkende, da de er oppustede og blegere i farven end en levende bladlus og har et hul, der hvor snyltehvepsen er klækket. En snyltehveps kan parasitere op til 100 bladlus i sin levetid, og snyltehvepse kan bidrage væsentligt til skadedyrsregulering i marken. Som voksne spiser snyltehvepse nektar, og derfor er det vigtigt, at de har adgang til blomsterressourcer tæt på marken. Blomstrende vegetationsstriber

eller blomstrende brak kan bruges til dette formål. Derudover fremmer man både snyltehvepse og bladlusens andre naturlige fjender ved at spare på kemisk insektbekæmpelse.

Vegetationsstriber

I 2022 har vi for første gang udført forsøg omhandlende, hvordan blomstrende vegetationsstriber påvirker skadedyr og nyttedyr i sukkerroer. Striberne blev sået i efteråret i 2021 langs flere roemarken på Lolland og Sjælland. Halvdelen af markkanten blev tilsået med vegetationsstribe, mens den anden halvdel blev brugt som ubehandlet kontrol med en almindelig græsstribe. Forsøget er en

Foto 1. Parasiteret bladlus mumie (©Sarefo/ Wikimedia Commons / CC-BY-SA-3.0 / GFDL)

Foto 2. Snyltehvepsen på vej ud af en mumie.

del af et projekt mellem Københavns Universitet og NBR, som fokuserer på nye, grønne metoder for bladlusbekæmpelse. I løbet af dyrkningsæsonen blev der lavet mange opgørelser i marker ved vegetationsstriber, inklusive optælling af bladlusmumier for at se, om vegetationsstriber øger parasitering af bladlus.

Resultater

I juni 2022 har vi observeret flere mumier tæt på vegetationsstriberne i forhold til ved græsstriberne (Figur 1). Dette tyder på, at vegetationsstriber tiltrækker snyltehvepse, så de kan bidrage til skadedyrskontrol i roemarken. Der var flest parasiterede bladlus i en afstand på 12 m fra vegetationsstriberne, hvorefter antallet var faldende længere væk fra striben. I juli var effekten af blomsterstriben på parasitering af bladlus mindre markant, men man kunne stadig finde flere mumier i en afstand på 2-6 m fra vegetationsstriberne ind i marken til sammenligning med den samme afstand fra græsstriben. Projektet fortsætter i 2023, hvor vi skal samle mere data på vegetationsstribens effektivitet på skadedyr og nyttedyr. ■

Figur 1: Procent parasitering på ferskenbladlus ved vegetationsstriber

